

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Примено:			
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
10	1478	1.	

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14), се доставува

**ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР**

1. Вид надзор: редовен;
2. Субјект на надзорот: телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје;
- 3.Период опфатен со надзорот: 2 февруари 2016 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 16 март 2016 година;
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14);
 - Членовите 53, 54, 55, 98, 99, 100 и 101 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (правила за емитување аудиовизуелни комерцијални комуникации);
 - Упатство за примена на одредбите за пласирање производи („Службен весник на Република Македонија“ бр.201/14);
 - Правилник за спонзорство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/15);
 - Правилник за нови реклами техники („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/15);
 - Член 52 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување);

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

- Член 93 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање);
- Правилник за програми со наградно учествување и за користење телефонски услуги со додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/14);
- Член 94 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (емитување игри на среќа).

6. Претходно изречена мерка: /

7. Констатации од надзорот:

Со редовниот надзор врз програмскиот сервис на Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје, емитуван на 2 февруари 2016 година, на државно ниво, констатирани се прекршувања на членот 55 ставови 6 (*Програмите кои содржат пласирање на производи не смеат директно да поттикнуваат купување или изнајмување стоки и услуги, особено преку нивно посебно промотивно препорачување*) и 7 (*Во програмите кои содржат пласирање на производи не смее да му се придава претерана важност (истакнување или упатување) на производот за кој станува збор*) од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Во „Знаеш не знаеш добиваш“, емисијата со забавна програмска функција, а жанровски определена како – програма со наградно учествување, графички, сценографски и преку вербална презентација на водителот, направено е прекумерно промоциско прикажување на производите што се доделуваат како награди од спонзорите на емисијата.

Наслов на емисија	Датум на емитување	Период на емитување	
		почеток	крај
„Знаеш не знаеш добиваш“	2 февруари 2016	02:33:29	03:34:43
„Знаеш не знаеш добиваш“	2 февруари 2016	16.39:07	17:51:58

Дел од брендираните производи што се доделуваат како награди за гледачите што се натпреваруваат преку телефонско јавување во емисијата „Знаеш не знаеш добиваш“, постојано и видливо се истакнати на пултот од сценографијата. Според насоките од точките 21, 22, 23, 24 посочени во Забраната за директно поттикнување или прекумерно истакнување од Упатството за примена на одредбите за пласирање производи, водителот на емисијата ги прекршува законските забрани при пласирање производи, со прекумерна - визуелна и вербална презентација на дел од производите / наградите (цитати):

-02:37:18 – 02:37:34 (2.2.2016 g.)

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

"Значи "Моето Брашно", еве го тука до мене, трета година заедно, многу успешна соработка. Морам да кажам, претпоставувам дека и нашите драги пријатели во Македонија што го користат брашново се многу задоволни, и треба да се, бидејќи е стварно Number one."

- 02:44:48 - 02:45:03 (2.2.2016 г.)

„Евита инаку наградна игра има ако не сте знаеле можете преку нек милионерка да станете 16 илјади евра..оп так ...дефинитивно за мене најубавото кафе. Најкусното со со лет измешани вида на кафе ама стварно убави.“

- 16:40:55 - 16:41:18 (2.2.2016 г.)

„...Имаме еден новитет тука, ако може камерата да го даде, овој радијатор, електричен радијатор тука што е до мене, тоа ќе биде подарок од „Евита кафе“, бидејќи имаат наградна игра. Вредноста му е околу 200 евра, негде околу 12.000 илјади -11.400 илјади и четрсто, но кој ќе го добие тој радијатор вртете бидејќи е исклучително вредна награда.“

- 16:59:20 – 15:59:49 (2.2.2016 г.)

„....А ние ќе почнеме со нашите гледачи. Радијаторот, еве овој новиот вчера кажав за него. Значи, секој ден по еден радијатор од „Евита кафе“, само нека се еве го...можете да го видите. Негде околу единаесет илјади и четирсто денари чини од нај нај современите и најубавите оние што најмалку трошат струја, а потребен е на секоја буквально наша фамилија која веќе само евентуално се грее на дрва или....“

Од продукциска и од реализаторска гледна точка, Упатството за пласирање производи посочува неколку постапки за да се избегне нечесна комерцијална практика во односот кон гледачите:

- Програмите кои содржат пласирање производи не смееат, преку нагласено промовирање или препорачување, директно да ги поттикнуваат потрошувачите да ги купуваат или изнајмуваат производите или услугите. На производите или услугите кои се пласираат во програмите не смее да им се придава претерана важност, преку истакнување или упатување на нив. (точка 21);

- Иако некој производ, марка, име или заштитен знак се прикажани во програмата, сепак нивното изложување или споменување не смее да се прави на неприроден, прекумерен, или нападен начин со што видливо се промовира производот, услугата или марката. (точка 22);

- Водителите на програмите во кои се пласираат производи или услуги треба да избегнуваат да зборуваат со пофалби за квалитетот, цената или достапноста на производите или услугите, како и да даваат кави било позитивни оценки и препораки со кои се наведуваат потрошувачите да ги купуваат или изнајмат пласираните производи или услуги; (точка 23);

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

- Оценката за тоа дали во програмата има директно поттикнување или прекумерно истакнување на некој производ или услуга, се утврдува во секој одделен случај, врз основа на кој било од следниве критериуми:

- карактеристиките на пласирањето, на пример: просторот што е издвоен на еcranот или во студиото;
- траењето и зачестеноста на споменувањето или прикажувањето;
- целисходноста и оправданоста на споменувањето или прикажувањето од аспект на уредувачкиот концепт на конкретната програма;
- јазикот што се користи при споменувањето, односно визуелните средства при прикажувањето. (точка 24);

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 55 ставови 6 и 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на програмскиот сервис на Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје, емитуван на 2 февруари 2016 година, во емисијата „Знаеш не знаеш добиваш“, промотивно се препорачуваат и им се дава претерана важност на производите од спонзорите што се доделуваат како награди на гледачите на емисијата.

9. Предлог мерка:

- Директорот на Агенцијата да донесе решение со кое ќе го опомене Трговското радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје, и согласно со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи во рок од 30 дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги; и

- Да се изврши контролен надзор за почитувањето на член 55 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот), постапил по опомената (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на директорот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи